

ZALECENIA HIGIENICZNE DLA PRACOWNIKÓW BIBLIOTEK

Biorąc pod uwagę specyfikę pracy bibliotekarskiej (pełny wymiar czasu pracy w zamkniętym pomieszczeniu, częsty bezpośredni kontakt z zakurzonymi książkami i innymi materiałami bibliotecznymi etc.) wskazane jest podjęcie środków mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza bioaerozolem grzybowym. Zgodnie z aktualną literaturą przedmiotu zalecane środki to :

1. Środki ochrony zbiorowej

- utrzymanie w pomieszczeniach magazynowych odpowiednich warunków klimatycznych spowalniających wzrost drobnoustrojów (temperatura $18 \pm 1^{\circ} \text{C}$, względna wilgotność powietrza $50 \pm \%$), regularne pomiary temperatury i wilgotności względnej powietrza, w tym możliwości stosowania urządzenia zmniejszającego wilgotność
- zapewnienie sprawnie działającej wentylacji pomieszczeń
- unikanie bezpośredniej ekspozycji zbiorów archiwalnych na ciepło wywołane nasłonecznieniem (zalecane jest stosowanie np. żaluzji zewnętrznych lub wewnętrznych)
- jeżeli w pomieszczeniach jest stosowana wentylacja mechaniczna lub klimatyzacja przynajmniej raz w roku powinien być dokonywany jej fachowy przegląd i czyszczenie
- stacjonarne urządzenia wentylacyjne i ewentualny sprzęt zmniejszający wilgotność powinny być tak ustawione, by nie powodowały wzbijania się kurzu osiadłego na regałach i księgozbiorach
- wyposażenie pomieszczeń powinno być tak dobrane, aby możliwie zredukować powierzchnię odkładania kurzu
- istniejące systemy regałów należy zweryfikować pod kątem możliwości ich czyszczenia i zapewnienia dostatecznej cyrkulacji powietrza i jeśli to konieczne wprowadzić odpowiednie zmiany
- ściany i powierzchnie robocze powinny być łatwe do czyszczenia
- pomieszczenia, w których składowane są zbiory lub poddaje je obróbce, należy czyścić regularnie, co najmniej raz w tygodniu, starając się wzbijać kurz. Wszystkie powierzchnie (podłoga, regały, stoły itp.) powinny być w razie potrzeby dezynfekowane przez przecieranie i szorowanie środkami dezynfekującymi.
- w pomieszczeniach magazynowych powinny być przechowywane wyłącznie zbiory biblioteczne
- przyjmowane z zewnątrz materiały biblioteczne należy kontrolować w całości , a stany magazynowe wrywkowo pod kątem skażenia mikrobiologicznego, przy czym kontrolka ma charakter wizualny. W przypadku odkrycia egzemplarzy wilgotnych, przebarwionych zniszczonych i wydzielających zapach stęchlizny należy na wstępie ustalić przyczyny takiego stanu rzeczy, a następnie znaleźć i usunąć źródła wilgoci
- należy zwrócić uwagę, aby pracownicy nie zwilżali palców podczas kartkowania dokumentów
- pracownikom należy zapewnić pomieszczenia sanitarne z umywalkami, by mogli umyć ręce przed przerwami i po pracy oraz wyposażyć je w odpowiednie środki do mycia i dezynfekcji skóry rąk

- w pomieszczeniach, w których składuje się zbiory i poddaje je obróbce (np. w magazynach, intrologatoriach) pracownicy nie powinni spożywać posiłków. Do tego celu służą specjalnie wydzielone pomieszczenia socjalne
- w pomieszczeniach magazynowych nie należy hodować roślin (dodatkowe źródło mikroorganizmów, podwyższenie wilgotności powietrza)

2. Środki ochrony indywidualnej

- wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej tj. fartuch ochronny, rękawice jednorazowego użytku, maski chroniące drogi oddechowe z przeznaczeniem do stosowania w czasie prac ze zbiorami bibliotecznymi powodujących unoszenie się kurzu
- konieczność każdorazowego zabezpieczenia wszelkiego rodzaju zranień i skaleczeń skóry rąk przed kontaktem z księgozbiorem (stosując jednorazowe rękawice oraz opatrunki bądź plastry itp.
- personel przeprowadzający zabiegi dezynfekcji i czyszczenia pomieszczeń powinien stosować odpowiednie środki ochrony indywidualnej tj. fartuch ochronny , rękawice ochronne, maski chroniące drogi oddechowe.